

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΑΔΑΣ

Συντάσσεται διὰ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς τὸ κατ' ἔχουσαν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεὶς κερσοχὸν εἰς τὴν χάριν ἡμῶν ὁμηγορίας καὶ ἐκ τοῦ Οἰκουμηνικοῦ Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως, ὡς ἀνάγνωσμα ἀξιόστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΑΡΟΥΤΑ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτήσιος δραχμ. 75. Ἐξέμνητος δρ. 40. Τριμηνος δρ. 22.
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἀιγιότατον γράμμα διαχμ. 50.— Ἀρραχτὸς δολάρια 4.— Ἀγγάκι καὶ ἄλλαν ἐν γένει τῶν ἄλλων Κρατῶν σελήνια 10.
Ἐξέμνητοι καὶ Τριμηνος ἀναλόγως.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΑΡΥΘΗ Τῆ 1879

ΙΑΡΥΘΗΣ — ΕΚΑΘΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΗΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἰκουμενικοῦ μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ἘΝ ἈΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Ἐδριμίδου ἀριθ. 88, παρὰ τὸ Βασιλικόν

Περίοδος Β' — Τόμος 83ος

Ἐν Ἀθήναις, 20 Φεβρουαρίου 1926

Ἔτος 48ον — Ἀριθ. 12

ΤΟ ΣΙΔΕΡΕΝΙΟ ΧΕΡΙ

(Μυθιστόρημα ὑπὸ JULES CHANCEL)

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγουμένον —

Μὰ ὁ κ. Καρινὸ τοῦ εἶπε:

— Μὴν ξεχνᾷς εἶ τι τὰ διαφράγματα αὐτὰ ἀπὸ μέσα εἶναι γυμνῶνα μὲ λαμαρίνα. Δοιπόν, οἱ ἀκτίνες Χ ποτὲ δὲν κατέρησαν νὰ περάσουν ὁποιοδήποτε μέταλλο. Ἄρα ἡ ἐφεύρεση αὐτὴ φέρει σημαντικὴν πρόοδο στὴν ἐπιστήμη.

Ἔστερα ὁ κ. Καρινὸ ἔλλαξε τὴ διαδύθυνση τοῦ φακῶ καὶ γύρισε τὸ μηχανήμα πρὸς τὶς καμπίνες, θέλοντας νὰ ἀνακρίβωσι ἂν μποροῦσε νὰ διαπεράσει μὲ τὸ βλέμμα ὄλες τὶς καμπίνες στὴ σειρά. Τὸ ἀποτέλεσμα δὲν ἦταν καὶ πολὺ εὐχάριστο. Ἡ θῆκη ἦταν θολή, οἱ εἰκόνες ἔπεφταν ἢ μὴ πάνω στὴν ἄλλη καὶ καὶ καὶ καὶ ἦταν μαῦρες σκιές. Ὁ Φραγκίσκος ἄρχισε καὶ πάλιν ἀπελπίζεται. Μὰ ὁ μηχανικός ξεφύλλισε πάλιν τὸ χειρόγραφο καὶ χτύπησε τὸ μὲτωπό του.

— Τί χάρις ποῦ εἶμαι! Εἶχα ξεχάσει νὰ κανονίσω τὴν ἀπόσταση. Ὁ καιμένος ὁ ἐφευρέτης τάχει προβλέψει ἔλα. Ἐχει βάλει αὐτὸ τὸ βαθμολόγιο, ποῦ κανονίζει σὲ τί ἀπόσταση ἀκριβῶς πρέπει νὰ βρισκεταὶ τὸ ἀντικείμενον ποῦ παρατηροῦμε. Βλέπετε; Ἄν δὲ γυρίσω αὐτὰς τὶς δυὸ βελόνες, οἱ εἰκόνες περπατοῦνται, καθὼς ἂν ζητοῦσα νὰ πάω πολλὰς φωτογραφίας στὴν ἴδια πλάκα. Δοιπόν! Περιορίζω τὴν ἀπόσταση σ' ἕξ μῆτρα, δηλαδὴ σὲς δυὸ διπλὰς καμπίνες.

Ἔβαλε τὶς βελόνες στὸν ἀριθμὸ ἕξ καὶ κοίταξε στὸ φακὸ.

— Μὰ εἶναι ὑπέροχον! εἶπε. Βλέπω θαυμάσια ἔλα τὸ ἐσωτερικὸ τῆς καμπίνης τῆς Λουίζης.

— Ἀλήθεια! εἶπε καὶ ἡ Λουίζη, ποῦ ἀπὸ τὴν ἀνυπομονήσα τῆς στάθηκε, χάρῃ νὰ ρωτήσαι κανένα, μπροστὰ στὸ φακὸ, διώχνοντας τὸν πατέρα της. Νὰ τὸ πράσινόν μου φόρεμα, νὰ τὸ τραπέζακι μου μὲ τὸ στυλόχαρτο καὶ μ' ἔν' ἀρχινομένο γράμμα... Ὅχι μποροῦσα νὰ τὸ διαβάσω κίβλας, ἂν δὲ μ' ἐμπόδιζε κάτι ἄλλο, ποῦ βλέπω μπροστὰ.

— Ναί, εἶναι εἰκόνα ἀπὸ τὴν ἄλλη καμπίνα. Πρέπει νὰ περιορίσουμε τὸ «ὀπτικὸν πεδίων» μόνον στὴν ἄλλη καμπίνα. Ἄρχει νὰ γυρίσω τὴ μὲ βελόνα στὸν ἀριθμὸ τρία. Τώρα θὰ ἴδουμε εἰτι

εἶναι ἀνάμεσα στὰ τρία καὶ ἕξ μῆτρα. Ὁ κ. Καρινὸ ἔκαμε ὅπως εἶπε καὶ κοίταξε.

— Νὰ ἔνας σπανὸς ἀνθρωπάκος, ποῦ κάθεται μπρὸς στὸ τραπέζι του καὶ γράφει. Φραγκίσκος, ἔλα νὰ ἴδεις καὶ σὺ.

Ὁ Φραγκίσκος δὲν κοίταξε καὶ πολὺ.

— Εἶναι δυνατό; φώναξε. Βλέπω τὸν Τροῦ Τιέν!

— Ποῦς εἶν' αὐτὸς ὁ Τροῦ-Τιέν;

— Ὁ Ἄνναμίτης τῆς Μασσαλίας, ποῦ θέλησε νὰ μοῦ πάρῃ τὸ μηχανήμα μαζὺ μὲ τ' ἄλλα πράγματά μου! Αὐτὸς εἶναι!

Ἔστερα ἀπὸ αὐτὴ τὴν ἀπόρητη ἀνακάλυψη, κάθησαν καὶ συλλογιστήσαν. Ἡ καμπίνα ποῦ γειτόνευε μὲ τὴν καμπίνα τῆς Λουίζης, ἦταν τοῦ Μασσαλιώτη κ. Τιέν. Ὄχι, δὲ χωροῦσε ἀμφιβολία: ὁ ταξιδιώτης μὲ τὴ γενειάδα καὶ ὁ Ἄνναμίτης τῆς Μασσαλίας ἦταν τὸ ἴδιον πρόσωπον: μόνον ποῦ ὁ ταξιδιώτης εἶχε πάρει ψεύτικο ὄνομα καὶ εἶχε βάλει γενειάδα καὶ γυαλιὰ, γιὰ νὰ μὴ τὸν γνωρίζουν!

Τὸ πρᾶγμα ἔγινε πρὸ βέλαιον, ἔταν ὁ μηχανικός, κοιτάζοντας ὄλενα στὸ φακὸ, εἶπε:

— Βλέπω καθαρὰ πάνω στὴν τουαλέττα του, τὴν ψευτογενειάδα καὶ τὴν περρούκα του. Βλέπω καὶ τὴν ἐπιχειρολίδα τοῦ χαρτίου, ἔπου γράφει. Κι' ὁ κ. Καρινὸ, διάδασε, γράμμα-γράμμα:

A...N...A...Φ...O...
P...A...T...Ω...N...E...
Π...Ι...Χ...Ε...Ι...Ρ...
Η...Σ...Ε...Ω...Ν...
Τ...Ο...Υ...δου...Τ...
Ο...Μ...Ε...Ω...Σ...

Σήμερα, 25 Μαΐου, μέσα στὸν «Πῶλ-Λεκά» σπουδαία πρόεδρος. Κρατῶ τὸ κλειδί τῆς ὑποθέσεως, ποῦ δὲν θὰ μοῦ ξεφύγει.

Ἔστερα ἀπ' αὐτὴ τὴν ἀνά-

γνώση, που ήταν έντελως διαφωτιστική, δ κ. Καρινύ διέκοψε τὸ ρεύμα, φώναξε τὸ Φραγκίσκο κοντά του καὶ τοῦ εἶπε μὲ σοβαρὴ φωνή:

— Παιδί μου, βλέπεις ὅτι βαδαιωθήκαμε εὐθὺς ἀμέσως τί σημασία ἔχει ἡ ἐφεύρεση τοῦ πατέρα σου. Μὰς ἔσεκέπασε τὰ σχέδια τοῦ ἔχθρου σου. Θάχεις ἀνάγκη ἀπὸ τὴ βοήθειά μου, γιὰ ν' ἀγωνισθεῖς ἐναντίον αὐτῶν τῶν ἀνθρώπων ποὺ θέλουν, καθὼς τὸ φαντάστηκε ὁ πατέρας σου, νὰ σὲ κλέψουν. Βασίσου σ' ἐμένα κι' ἔλα νὰ μὲ βρεῖς ἀκριβῶς τὸ πρωτὶ, γιὰτὶ μέλλουν νὰ γίνουν μεταβολές σπουδαῖες στὴ ζωὴ σου. Δὲ θὰ σοῦ πῶ τίποτ' ἄλλο ἀπόψε, γιὰτὶ πρέπει νὰ σκεφθῶ... Γιὰ σου.

Ὁ Φραγκίσκος γύρισε κατάκοπος στὸ θάλαμο τῶν μπεύ κι' ἀγρύπνησε μέσα στὴν κοκέτα τοῦ ἱσμιε τὰ χαράματα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ι.

Ὁ κ. Γιάννης δοκιμάζει ἐκπαιδεῖς. Τ' ἄλλο πρωτὶ, δ κ. Γιάννης τὸν κουνοῦσε ἀπ' τὸν ὄμο, ἔλας φούρκα, καὶ τοῦ φώναζε.

— Ἐόπινα, τεμπέλαρε! Πρασαμένες ἐφτάμισα πιά! Τί θαρρεῖς τὴν ἀφεντιά σου; Κανένα λόρδο ἢ κανέναν ἐπιβάτη τῆς πρώτης;

Πάει πιά ὁ καιρὸς ποὺ τὸν Φραγκίσκο τὸν τρομοκρατοῦσαν οἱ φωνές τοῦ κ. Γιάννη. Τώρα ἤξερε ὅτι ἐμελλε ν' ἀλλάξῃ πολὺ.

— Μὴ συγχύζεστε δὲ καὶ τόσα, κ. Γιάννη, ἀπάντησε μὲ τὴν πιὸ γαλήνια ἀταραξία. Κάποιος θὰ βρεθεῖ νὰ κάμει τὴν ὑπηρεσία μου. Ἀλλάζει ἡ ζωὴ μου, κ. Γιάννη!

Ὁ προϊστάμενος τὸν κοίταξε σατισμένος, ἐπειτα σταυροκοπήθηκε καὶ βγήκε ἀπ' τὴν καμπίνα, ἀγανακτισμένος μὲ τὸν ἑαυτὸ του, ποὺ εἶχε δεῖξει τὴν ἀφέλεια νὰ πάρει στὴν ὑπηρεσία τοῦ ἑνα παιδι ἀγνωστο.

Ὁ Φραγκίσκος ὡστόσο σηκώθηκε μὲ τὴν ἡσυχία τοῦ κι' ἔτρεξε νὰ χτυπήσει τὴν πόρτα τοῦ κ. Καρινύ. Ὁ μηχανικός, ἔτοιμος κι' αὐτός, τοῦ εἶπε:

— Ἐλα μαζί μου στὸ κατάστρωμα. Θὰ μιλήσουμε πιὸ ἐλεύθερα πάνω, γιὰτὶ ἐδῶ ἔχομε ἕναν ἐπικίνδυνον γειτόνα.

Ὁ φίλος μας δίστασε.

— Οἱ μπεύ δὲν ἐπιτρέπεται νὰ μένουν στὸ κατάστρωμα, εἶπε.

— Τί σὲ νοιάζει σένα, ἐγὼ θὰ κάμω καλά.

Ὅταν κάθησαν κι' οἱ τρεῖς (γιὰτὶ δὲν ἔλειπε πιά ἡ Δούση) στὶς ψάθινες πολυθρόνες τοῦ καταστρώματος, ὁ μηχανικός εἶπε στὸ φίλο μας μὲ πολλὴ σοβαρότητα:

— Φίλε μου Φραγκίσκε, σήμερα εἶναι βέβαιο ὅτι ἡ ἐφεύρεση τοῦ πατέρα σου εἶναι σπουδαία, ἐξαιρετικὰ σπουδαία, καὶ τὸ ζήτημα εἶναι νὰ γίνῃ ἡ

κατάλληλη ἐκμετάλλευσή της, γιὰ τὸ συμφέρο σου.

— Καὶ τὸ δικό σας!

— Ἔστω, καὶ τὸ δικό μου. Λοιπόν, στὸ ἐξῆς, θάμαστα συντάιροι.

— Τί εὐτυχία! εἶπε τὸ παιδί, ὅλο χαρά.

— Ἐμιαστε συντάιροι. Μὰ χρυσῶ νὰ σὲ προειδοποιήσω, ὅτι στὸ δρόμο μας θὰ συναντήσουμε πολλὰ ἐμπόδια. Ἐπάρχουν ἀνθρώποι ποὺ ἔβρουν τὴν ἀξία τῆς ἐφεύρεσης καὶ ποὺ θ' ἀγωνισθεῖν γιὰ νὰ τὴν ἀποκτήσουν αὐτοί. Τὰ τόλμημα τοῦ μασκαρμένου αὐτοῦ Ἄναμιτη φανερώσει πολλά.

Τὸ παιδί σήκωσε τοὺς ὄμους:

— Λέγο τὸν λογαριάζω αὐτὸν τὸν μαϊμευδόγερο. Τώρα ποῦ εἶστε μαζί μου, δὲν τὸν φοβῶμαι. Τί μπορεῖ νὰ κάνει, μπρὸς σ' ἕνα σοφὸ κι' ἔξυπνο ἄνθρωπο σὰν καὶ σὲς;

Ὁ μηχανικός συγκινηθῆκε ἀπὸ τὴν ἀπλοϊκὴ αὐτὴν ἐκδήλωση τοῦ θαυμασμοῦ τοῦ παιδιοῦ, καὶ γιὰ νὰ μὴ σκιάσει τὴν παιδικὴ αὐτὴ ἐμπιστοσύνη, δὲν εἶπε πόσους κινδύνους ἔκρυβε ἡ παρουσία τοῦ ἐπιφοβοῦ ἄνταμιτη μέσα στὸ πλοῖο.

— Ἀπόψε κιάλας, εἶπε μοναχά, θὰ φτιάσουμε τὸ συμφωνητικὸ τῆς εταιρίας μας καὶ θὰ τὸ κανονίσουμε μόλις φτάσουμε στὸ Χανοί. Στὸ μεταξύ ἔμω...

Ὁ κ. Καρινύ δὲν πρόφτασε νὰ τελειώσει τὴ φράση του. Ἐνας χοντρός ἄνθρωπος ἦρθε κι' ἔπιασε ὁρμητικὰ τὸ Φραγκίσκο ἀπὸ τὸ μπράτσο, τὸν ἐκκώνησε σὰν φύλλο καὶ τοῦ φώναξε ἄγρια:

— Ἄ, τὸ ἔβρεις πῶς τὸ παράκαμψε, βρωμάπαιδο; Μοῦχεῖς τὴν ἀναίδεια νὰ κάθῃσαι καὶ στὶς πολυθρόνες! Ποῦ ἀέρα πήραν τὰ μυαλά σου!

Μὲ μιὰ λέξη, δ κ. Καρινύ σταμάτησε τὴ φῶρα τοῦ κ. Γιάννη.

— Σταθήτε, εἶπε. Πηγαίνετε με στὸ λογιστὴ, νὰ πληρώσω τὸ εἰσιτήριο αὐτοῦ τοῦ παιδιοῦ. Ἀπὸ σήμερα, θὰ εἶναι ἐπιβάτης στὴν πρώτη θέση.

Ὁ κ. Γιάννης ἀποσβολώθηκε. Μὰ ἦταν ἄνθρωπος ποὺ σεβόταν προπαντὸς τὴν ἱεραρχία. Ἀπὸ τὴ στιγμή ποὺ ὁ λογιστὴς τὸν ἔγραψε στὸν κατάλογο τῶν ἐπιβατῶν τῆς πρώτης θέσης, ὁ Φραγκίσκος ἦταν πιά γι' αὐτὸν πρόσωπο ἱερό.

Ὁ φίλος μας ἔμω δὲν μποροῦσε νὰ καταλάβῃ πῶς τὰ λίγα τραπεζογραμμάτια, ποὺ ἔδωσε ὁ μηχανικός στὸ λογιστήριο, ἔφτασαν γιὰ νὰ τὸν ἀναβάσουν ἐξαιρητικὰ στὴν κοινωνικὴ σκάλα καὶ νὰ τὸν μεταβάλουν, ἀπὸ μικρὸ ὑπηρετῆ, σὲ σπουδαῖο πρόσωπο, ποὺ εἶχε τώρα δικὴ του μιὰ καμπίνα, ἐπεὶ ἄλλοτε δὲν ἔμπαινε παρὰ μόνον γιὰ νὰ σαρώσῃ!

Εἶχε τώρα τὸ δικαίωμα νὰ βολτάρῃ

στὸ κατάστρωμα, νὰ κάθεται στὴν τραπεζαρία πλάι σὲ κυρίες μὲ ντεκαλιτὲ καὶ σὲ ἀξιωματικούς μὲ στολές. Μιὰ μεταβολὴ ἀπίστευτη, μαγικὴ, ποὺ τοῦ θύμιζε τὰ παραμύθια ποὺ ἔκουγε μικρὸς ἀπὸ τὴ μητέρα του.

Ἐνα ἐμπόδιο μόνον ἦταν στὴ μέση τὰ ρούχα. Ὅπως θυμάστε, ὁ φίλος μας εἶχε ἐπιδικασθῆ στὸ πλοῖο μὲ τὰ ρούχα τοῦ Ντό-Χούν. Γιὰ τὴν καινούργια του κοινωνικὴ θέση, χρειαζόνταν ρούχα ἀξιοπρεπέστερα. Ὁ κ. Καρινύ ἐψάξε παντοῦ καὶ τέλος μιὰ κυρία ἀπὸ τὸ Χανοί, γυναίκα ἐνδὸς ἀποικιακοῦ ὀπαλῆλου, ἔσωσε τὴν κατάστασιν: Εἶχε δυὸ γιουδὸς στὴν ἡλικία τοῦ Φραγκίσκου καὶ τοὺς εἶχε ἀγαράσει ἀφθονὸ ρουχισμὸ ἀπὸ τὸ Παρίσι. Δέχτηκε λοιπὸν νὰ παραχωρήσῃ στὸν κ. Καρινύ ἕνα μπλὸ κοστοῦμι, ἀσπρόροχα κι' ἔτι ἄλλο χρειαζόταν.

Κοντολογίς, μέσα σὲ εἰκοσιτέσσερις ὥρες, ὁ Φραγκίσκος εἶχε γίνῃ τοῦ κουτιοῦ κι' ἔκαμ' ἐπιτέλους τὴ θριαμβευτικὴ εἰσοδὸ του στὴν τραπεζαρία καὶ κάθησε πλάι στὴ φίλη του τὴ Λούση, ἐνῶ οἱ πρῶην συνάδελφοί του τὸν κοίταζαν ααστισμένοι.

Πρέπει ἔμω νὰ ἐμολογήσουμε, ὅτι ἦταν πολὺ καλοβαλμένος ὁ φίλος μας μέσα στὸ μπλὸ κοστοῦμι του, μὲ τὸν κάτασπρο ἀνοιχτὸ γιακὸ καὶ μὲ τὰ χρυσὰ καὶ ἀγαυρὰ μαλλιά, ποὺ στεφάνωναν τὸ χαρούμενο κι' ἔξυπνο πρόσωπό του.

Καὶ γιὰτὶ νὰ μὴ εἶναι χαρούμενος τώρα ὁ Φραγκίσκος; Μήπως δὲν εἶναι ἔμω τὸ μέλλον δικό του καὶ μήπως ἡ παιδικὴ ἀπειρία του ὑποπτεύεται τὰ ἐμπόδια ποὺ μέλλει ν' ἀπαντήσῃ στὸ δρόμο του; Μήπως δὲν εἶχε τὴ φιλία τῆς χαριτωμένης μικρῆς Λούσης; Πρῶ πάντων γι' αὐτὴν ἦταν εὐχαιριστὴς ἀπὸ τὴν ἀλλαγὴ του. Ὅσο κι' ἂν τρὸ δευγνόταν καλὴ, ὁ φίλος μας ὑπόφερε στὴ σκέψη ὅτι δὲν ἦταν παρὰ ἕνας ὑπηρετῆς ποὺ τῆς πῆγαινε τὸ γάλα ἢ τὴ σοκολάτα. Καὶ πόσο τοῦ κόστιζε ἡ ταπεινώσῃ, ἐταν τόλαινε ὁ κ. Γιάννης νὰ τὸν μαλῶνει μπροστὰ τῆς!

Τώρα πιά πάντα ἔλ' αὐτά! Ἦταν ἐλεύθερος, καλοντυμένος, εὐτυχισμένος.

Ὁ κ. Καρινύ δὲν εἶπε βέβαια σὲ κανένα τὸ μυστικὸ. Μὰ, γιὰ νὰ ἐξηγήσῃ τὴ μεταβολὴ τοῦ παιδιοῦ στοὺς ἐπιβάτες, ἀναγκάστηκε νὰ τοὺς πῆ ἕνα ψέμμα. Εἶπε πῶς ἦταν παιδί ἐνδὸς φίλου του ἀπὸ τὸ Σαίγελν, ποὺ τὸ εἶχαν κλείσει σ' ἕνα σχολεῖο κι' ἐκεῖνο τῶσκαε γιὰ νὰ ξαναπαίει στὸν πατέρα του καὶ σοφίστηκε νὰ μπει στὸ πλοῖο μὲ ρούχα Ἄναμιτη μπεύ καὶ νὰ ξεγαλάσει τὴν ὑπηρεσία. Ὅλοι τὸ πίστεψαν αὐτὸ τὸ παραμύθι κι' ὁ φίλος μας ἔγινε σ' ἄλλους πολὺ συμπαθητικός.

(Ἀκολουθεῖ) ΜΙΚ. Δ. ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΕΦΤΕΙ ΧΙΟΝΙ...

Πέφτει χιόνι... Μὲς' στὴ νύχτα ἡ πολιτεία τὰ λευκὰ τῆς θὰ τυθεῖ, δταν ὀλοι μὲς σὰ σπείρια θάχουνε πιά κοιμηθεῖ κι' ἡ φτωχὴ μόνον στὸ δρόμο ὄχιως σκέψη θὰ παγῶνει.

Πέφτει χιόνι... Τὰ γυνῶ κλάδιὰ στὰ δένετρα θὰ δεχτοῦνε ἀσπιπλά τοῦ βορῆ καὶ κρύα λουλούδια ποὺ θὰ πέφτουν ἀπὸ τὰ καὶ τὰ δένετρα πιά θ' ἀνθίσουν ὀλα σὲ μιὰ νύχτα μόνη!

Πέφτει χιόνι... Τὴν αὐγὴ ποὺ θὰ ξεπνίσουν παγωμένα, τὰ σπουργίτια δὲν θὰ ἔβρουν ποῦ νὰ πῶνε καὶ θὰ πέσουνε στὰ σπείρια, ἀπ' τὸν φόβο μὴ χυθῶνε στὸ βορῆ καὶ μὲς στὸ χιόνι.

Πέφτει χιόνι... Πίσω ἀπ' τὸ κλεισμένο τῆμα ὁ καθένος θὰ καθῆσαι καὶ θ' ἀφίσει τὴν ψυχὴ του στὴ λευκότη καὶ μεθῶσει, ποῦ γιὰ μιὰ στιγμὴ θὰ φύγουν πίκρες καὶ καῖμοι καὶ πόνοι.

ΓΙΑΝΝΗΣ Α. ΚΑΜΑΡΙΝΑΚΗΣ

ΜΗΤΕΡΑ

Στὸν ἀδερφὸ μου

Σκιμμένος πάνω στὸ γραφεῖο του, ἀφίνει νὰ παρασέρνεται ἀπὸ τὶς τρυφερὲς ἀνάμνησες τῆς παιδικῆς του ἡλικίας, νὰ ξαναβλέπει τὸν ἑαυτὸ του παιδί, χαδιάρικο, εὐαίσθητο, ἀκουμπισμένο στὸν ὄμο τῆς μητέρας του.

Ἀτρεψε τὴ μνήμη της. Θυμάται τὸ ξεχάσιμα τῆς στοργῆς της, τῆς αὐτοθυσίας της, τὶς ὥρες τῆς ἀρρώστειας του. Εἶχε πάθει κάποτε μηνιγγίτη κι' ἀπ' αὐτὴν τὴν κατάρτη ἀρρώστεια γλύτωσε σὰν ἀπὸ θαῦμα. Ἐξῶσε τότε κι' αὐτὸς δὲν ἤξειρε πῶς. Ὅπιασες, εἰκόνας, φωνές, ὀλα μαζί ἀνακατωτὰ κι' ἀξεδιάλυτα. Κάποτε τοῦ φαινόταν πῶς αὐτὸς ὁ ἴδιος γινόταν ἕν' ἄστρο. Ἐλαμπε στὸν οὐρανὸ ἀχεινοδόλος, δταν ἔξαφνα κωνηγητὸ ἀρχισε πίσω του κι' ἔτρεχε, ἔτρεχε, ἔπειτα κατακυλοῦσε στὴ γῆ. Ἐπαψε ἀδύναμος, ἐνῶ ἰδρώτας ἀγωνίας μούσκευε τὸ μέτωπό του, κι' ἡ ἀναπνοὴ του γινόταν κοπιώδικη, σὰν ψυχορράγημα.

Ἄλλοτε γινόταν ἀγγελόσδι, καὶ, ἔδηγημένο ἀπὸ ἀόρατο χέρι, πῆγαινε στὸν Παράδεισο. Στ' αὐτὰ του ἐφθάναν μιλωδῆς ψαλμῶν καὶ ὕμνων. Κάποιο μῦρο ἀπάκοσμο τὸν ἐτύλιξε καὶ γύρο του λουλούδια πρωτοθώρητα καὶ χιλιάμορφα ἔστρωναν τὸ γαλάσιο πάτωμα ποὺ πατοῦσε. Αὐτὴν τὴν ὄρα ἦταν εὐτυχισμένος. Καμιά λύπη, οὔτε ἀνάμνηση θλιβερῆ δὲν τοῦ ἤσκιαιε τὸ μέτωπο. Μὰ ἔξαφνικὰ δαίμονες ἀναπήδησαν ἐλόγυρα, κι' αὐτὸς τρομαγμένος

ὀπισθοχώρησε, ἔτρεξε καὶ λαχνασιασμένος ἔφτασε στὸ σπῆτι του. Τὸν κυρίεψε τόσο ἡ κούραση ποὺ νόμισε πῶς θὰ ξεψυχοῦσε.

Καὶ μίαν ἄλλη φορὰ στὸ σπῆτι τοῦς εἶχαν κάποτε γιορτῆ. Δουλοῦδια σὸ-λίξαν ἔλας τῆς γωνιῆς τοῦ σπιτιοῦ, καὶ σ' ὀλα τὰ ἔπιπλα τ' ἀνοθυαλία ἦταν ἀραδιασμένα γεμάτ' ἀπὸ ἄνθια. Γέλιο ἔμω δὲν ἀντηχοῦσε πουθενὰ καὶ σ' ἔλας τὶς μορφές—θολές κι' ἀκαθόριστες—μίαν ἀρίστη θλίψη σκόρπιζε τὴν κατῆφεια. Αὐτὸς θάρραυε γιὰ ταξίδι μιλῶν τοὺς ἄλλους κι' ἐτοιμασίτηκε νὰ φύγῃ. Ἀισθανόταν ἔμω μιὰ κούραση σ' ὀλα του τὰ μέλη κι' ἀποροῦσε γιὰτὶ, ἔμω σ' ὀλα τὰ ταξίδια, ἡ μητέρα του δὲν τὸν συνόδευε. Δὲ μιλῶσε ἔμως κπὶ προχωροῦσε. Ἐνας λυγμὸς τῶν ἐσταμάτησε. Ὀρίσει κι' εἶδε τὴν μητέρα του γονατισμένη, μὲ τὰ συμπλεγμένα χέρια της, καὶ ἐκετεύη: — Τάχη μου! Ἄγῶρι μου, μὴ φεύγεις...

... Ἄνοιξε τὰ μάτια. Μιὰ θρεῖτὰ μυρωδιὰ γιαιτρικῶν τὸν ἔκαμε νὰ μορφῶσῃ. Στὸ εἰκονοσκάσι ἡ καντήλα ἔστειλε τὸ ἀπαλὸ τῆς φῶς στὶς γλυκὲς μορφές τῶν ἄγλων ποὺ μὲ τὸ ἴδιο θλιβερὸ χαμόγελο ἔμοιαζαν σὰν νὰ παρακα-

λοῦν. Καὶ χαμηλά, γονατισμένη, μπροστὰ στὶς εἰκόνας, ἡ μητέρα του παρακαλοῦσε. Τὰ χεῖλια της ἀργόσβλεσαν καὶ στὰ μάτια της δυὸ δάκρυα ἔλαμπαν, σὰν διαμάντια.

— Μαμμά μου! ἔλα κοντά μου! Ἄστραφχν τὰ μάτια της ἀπὸ χαρὰ καὶ πετάχτηκε στὸ πλευρὸ του.

— Εἶσαι καλά, Τάχη μου; Εἶσαι καλύτερα σήμερα;...

Σηκώθηκε, μπήκε στὸ σαλόνι καὶ σταμάτησε μπροστὰ σ' ἕνα πορτραῖτο. Ἦ μορφή μιὰς μελαχροινῆς γυναίκας χαμογελοῦσε ἦρεμα. Καὶ τὰ χεῖλια του ἀργόσβλεσαν καὶ ψιθύρισαν μίαν ἱερὴ λέξη μὲ τὴν ἴδια τρυφερότητα ποὺ τὴν ἐπρόφερε κι' δταν ἦταν μικρός.

Ἐξανήγηε στὸ γραφεῖο του. Ἀκούστηκαν χτύποι στὴν πόρτα καὶ δροσερὲς φωνές, ρώτησαν.

— Μπαμπά! Μποροῦμε νὰ μποῦμε; Δυὸ χαρούμενα ἀγγελόσδια ἔτρεξαν μέσα. Τὰ φίλησε, κι' αὐτὰ πρόθυμα ἀνταπέδωκαν τὰ φιλιὰ του.

— Πηγαίνετε τώρα νὰ φιλήσετε τὴν μαμμά σας. Καὶ νὰ τὴν ἀγαπάτε πολὺ. Μ' ἀκούτε; — Ναι μπαμπά...

Τὰ ἔκνῶ ἀγγελόσδια ἔφυγαν τρεχάτα.

FAENH PEE

Ο ΛΕΥΚΟΣ ΧΟΡΟΣ ΚΙ' Η ΜΑΥΡΗ ΑΡΚΟΥΔΑ

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΜΙΚΡΑ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΑ ΠΑΙΔΙΑ]

IB.

Ὅσο καλλιμάκι τῆς φακῆς κι' ἂν ἦταν, ὄσο κι' ἂν φοβόταν ἄλλες φορὲς, ὄσο κι' ἂν ἔπαινε τὰ μαῦρα σκυλιὰ γι' ἀρκούδες, αὐτὴ τὴ φορὰ, νὰ παῖμε τὴν ἀλήθεια, ὁ Φακῆς δὲν φοβήθηκε καθόλου. Κλέφτης ἢ φονιάς θὰ πῆγαινε νὰ χτυπήσῃ τὸ κουνδοῦνι; Δὲ βαρῆσαι! Κάποιος θάφερε καμμιὰ εἰδηση. Μπορεῖ νάταν κι' ὁ ταχυδρόμος, ἢ κανένας ἐνοφρονορός, ἢ καὶ κανένας καλεσμένος ποὺ νὰ μὴ ἔλαβε τὸ γράμμα γιὰ τὴν ἀναβολὴ τοῦ χοροῦ.

Καὶ χορὸς καμμιὰ προσφάλαξη, χωρὶς νὰ ἰδῇ, χωρὶς κἂν νὰ ρωτήσῃ πρῶτα ποῦς χτυποῦσε, ὁ Φακῆς πῆγε ἴσια στὴν πόρτα καὶ τὴν ὄνοιξε. Φαντασθεῖτε ἔμως τὸν τρόμο του, δταν εἶδε ἔξαφνα... μίαν ἀρκούδα!

— Μάννα μου! τραυλίζει. Ἦ ἀρκούδα μπαίνει, ὁ Φακῆς ἐπιθώχωρηε καὶ φωνάζει. — Βοήθεια!.. Βοήθεια!.. Ἦ Ἀράπα!.. Ἦ Ἀράπα!.. Ὁ Φακῆς τρέχει ξεφωνίζοντας. Ἦ ἀρκούδα τὸν παίρνει τὸ κατόπι. — Βοήθεια!.. Ἦ Ἀράπα!.. (Ἀπολυθεῖ)

Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

ΗΘΗΝΑΓΚΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ
ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΚΑ ΛΑΘΗ

Αγαπητοί μου,

ΠΟ τὸν φίλατό μας συνεργάτη κ. Γιάννη Καμαρινάκη έλαβα μιά μέρα ένα γραμματάκι κατεπεύγον. Ήταν και δυο-τρεις φίλοι μπροστά τῆ στιγμῆ που μου τῶσαν και, ἕνα εἶδα ἐπὶ τὸ γράφημο και τοὸς εἶπα τίνος εἶναι, συμπέραναν: «Ποῖμα θὰ στέλνῃ». — «Ὁχι, ἀποκριθῆκα, κανένα τυπογραφικὸ λάθος θὰ διορθῶνῃ. Αὐτὸν τὸν καίμενο τὸν κυνηγοῦν τὰ τυπογραφικὰ λάθη. Ὅπως δὲ εἶπες μας πὸ γράφουμε και τυπώνουμε. Νά το!» Κι' ἀναιφροντας τὸ γραμματάκι, διάβασα:

«Στῆ Δευτὴ Πολιτεία μου πὸ δημοσιεύθηκε στὸ ἔβδομο φύλλο, σελίδα 55, στίχος 87ος, ἀντὶ ξεγελιόντας, θέλει ξεγελοῦνται. Διορθῶστε το, παρακαλῶ θερμὰ, γιατί ἀλλάζει ἐντελῶς ἡ ἔννοια τῆς φράσης.»

Οἱ φίλοι γελάσανε. Πάντα ένα τυπογραφικὸ λάθος εἶναι παιδρὸ πρᾶγμα γεννᾶ, ἀν θέλετε, κι' ἕνα εἶδος ἀθέως... χαίρεκακίας, ἔταν μάλιστα δὲν εἶναι τὸ πρῶτο πὸ γίνεται εἰς βάρος ἑνὸς νεαροῦ συγγραφέα και πιστοποιεῖ ἔτσι πως τὸν κυνηγᾶ πραγματικῶς ἡ ἀλ- λωστε ἀνώδυνη αὐτῆ ἀτυχία. Και τότε κάποιος εἶπε:

— Αὐτὸ δὲν εἶναι τίποτα! Πεῦ νὰ κοιτάτε τὸ τυπογραφικὸ λάθος πὸ τὰ κάωσα προχτές σὲ χρονογράφημα ἐφημερίδας! Φανταστῆτε, ὁ χρονογράφος βεβαίως σοβαρότατα πὸς ἡ τωρινῆ ὄρασις τοῦ Οἴκου τῶν... Τυφλῶν εἶναι καταπληκτικῆ!

— «Ἐ; ἡ ὄρασις τοῦ Οἴκου τῶν Τυφλῶν... Ὁχι δὲ!»

— Ναι, ναι, ἔτσι ὅπως σὰς τὸ λέω. Κι' ἀν τὸ βρῆτε, τί τυπογραφικὸ λάθος εἶχε γίνε;

«Ἀδύνατο νὰ τὸ βροῦμε! Κι' ὁ φίλος, πὸ τὸχε βρεῖ, μὰς τῶπε:

— «Ὁ ὄρασις!... Ἡ ὄρασις τοῦ Οἴκου τῶν Τυφλῶν εἶναι καταπληκτικῆ. Ὁχι ὅμως καταπληκτικότερη ἀπὸ τῆ σύμπτωση αὐτῆ πὸ τὸ δ τὸ ἔκαμε ὁ κι' ἔδωκε ὄραση στοὺς Τυφλοῦς!»

Δὲν εἶναι, ἀλήθεια, ἀπὸ τὰ πιδ νόστιμα τυπογραφικὰ λάθη πὸ εἶχαν ποτέ; Κι' ἕνας συνθέτης Ἀσκήσεων πὸ θὰ σοφίζεταν τέτοιον «Ἀστέιον Παράγραμμα», δὲν θὰ εἶχε μιά μεγάλη ἐπιτυχία; Ἄλλὰ σπάνια, βλέπετε, ἡ σκέψη κι' ἡ φαντασία πετυχαίνουν ἕκείνο πὸ γίνεται καμμιὰ φορὰ ἀπὸ ἀπλή τύχη, ἀπὸ σύμπτωση, ἀπὸ λάθος: Τὸ χέρι τοῦ στοιχειοθέτη ἀντὶ νὰ πάρῃ ἕνα δ, λαθεύει και παίρνει ἕνα ε. Και νὰ ἀμέσως τὸ πιδ ἀπρόοπτο κι' ἀστέιο ἀποτέλεσμα!

Ἐξακολουθήσαμε νὰ μιλοῦμε γιὰ τυπογραφικὰ λάθη ἢ παροράματα. Συμμήθηκαμ τὰ περιφημότερα πὸ ἀναφέρει... ἡ Ἱστορία. Τὸν τίτλο π: χ: τῆς πρώτης συλλογῆς ἑνὸς νεαροῦ ποιητῆ «Πόνου κραυγῆ», πὸ ὁ τυπογράφος τὸν ἔκανε μὲ κομψὰ κεφαλαία: «Η ΟΝΟΥ ΚΡΑΥΓΗ». Τὴν «Société des Valeurs» (Ἑταιρεία χρηματιστικῶν Ἀξιών), πὸ σὲ μιά γαλλόφωνη ἐφημερίδα τῶν Ἀθηνῶν, εἶνε «Société des Valeurs» (τὸν κλεφτῶν!) Κι' ἄλλα τέτοια, ἕνα σωρὸ. Γι' αὐτὸ, τὸν καλὸ καιρὸ, ἔλεγον πὸς ὁ Διάβολος εἶνε τυπογράφος. Εἶναι, ἀλήθεια, τόσο διαβολικὰ, τόσο σάτανικά, μερικὰ ἀπὸ τὰ μέτρητα λάθη πὸ γίνονται πάντα στὸ Τυπογραφεῖο!

Γιατὶ ἡ ἐργασία τοῦ στοιχειοθέτη, πρέπει νὰ ζῆρετε, εἶναι μηχανικῆ. Δὲν διαβάει πρῶτα δλάκερη τῆ φράση πὸ πρέπει νὰ στοιχειοθετηθῇ, οὔτε κἀν δλάκερη τῆ λέξη. Ἐτσι θάχανε καιρὸ. Ἄλλὰ διαβάει: ἕνα-ἕνα γράμμα και, ἐπειδὴ δὲν τὸν βοηθεῖ ἡ ἔννοια, εὐκόλα μπορεῖ νὰ τὸ παρεξηγήσῃ. Νὰ πάρῃ π: χ: ἕνα α γιὰ ο ἢ ἕνα λ γιὰ μ. Ἄλλὰ και σωστὰ νὰ τὸ διαβάσῃ, μπορεῖ νὰ κἀν λάθος τὸ χέρι τοῦ και, ἀντὶ νὰ πάρῃ ἕνα στοιχεῖο ἀπὸ τῆ θήκη τῶν β, νὰ πάρῃ ἕνα ἀπὸ τῆ θήκη τῶν γ και, χωρὶς νὰ τὸ βῆ—γιατὶ δὲν τὰ βλέπει ποτέ, — νὰ τὸ τοποθετήσῃ στὴν ἀράδα τοῦ. Ἄλλὰ και τὸ χέρι τοῦ νὰ μὴν κἀν λάθος, πᾶσι μπορεῖ ἀπὸ τῆ θήκη τῶν β νὰ πάρῃ ἕνα γ, πὸ τὸ εἶχε ρίξει ἐκεῖ κατὰ λάθος ὁ διαλυτής. Γιατὶ, καθὸς ζῆρετε, ἕνα τυπωθῆ ἕνα κείμενο, ἕνας ἐργάτης πὸ λήγεται διαλυτής, παίρνει ἕνα-ἕνα τὰ στοιχεῖα και τὰ ξαναβάθει στὴ θέση τους, στίς θήκες.

Γιὰ εἶπες αὐτὸς τοὺς λόγους, τὰ τυπογραφικὰ λάθη εἶναι συχνότατα. Και δυὸ, και τρεῖς, και τέσσερις καμμιὰ φορὰ διορθῶσεις γίνονται ἄνω πὸ τὰ λεγόμενα τυπογραφικὰ δοκίμια, τὰ χρατὰ δηλαδὴ ὅπου τὸ πρὸς τύπωση κείμενο τυπώνεται πρῶτα γιὰ νὰ εἶδῃ ὁ διορθῶτης τὰ λάθη. Κι' ὅμως πάλι διαφεύγουν, μένου. Ἄλλα δὲν τὰ βλέπει ἄλλα τὰ βλέπει μὰ νομίζει πὸς εἶναι σωστὰ, γιατί δὲν ἀλλάζουν πὸ τὴν ἔννοια ἢ δίνου μὴν ἄλλη πὸ κι' αὐτῆ κάπως ταυρίζε. Κι' ἄλλα τὰ διορθῶναι, ἄλλα δὲν ἐκτελεῖ ὁ τυπογράφος τῆ διορθῶση ἢ τὴν ἐκτελεῖ πάλι λανθασμένῃ (σημειώνεις π: χ: νὰλλάξῃ ἕνα δ σὲ ε, ἢ ἀντὶ ὁ σοῦ βάζει κατὰ λάθος ε.) Ἐτσι πὸ τὸ σπάνια μπορεῖ νὰ βρεθῆ βιβλὸ ἢ φυλλάδα πὸ νὰ μὴν ἔχῃ λίγα ἢ παλλὰ τυπογραφικὰ λάθη. Νά, και στὰ βιβλία μου, πὸ τὰ προσέχω τόσο πὸ τὸν κι' ἐκτός ἀπὸ τὸ διορθῶτῆ τοῦ ἐκδότη, κἀνω κι' ἐγὼ ὁ ἴδιος μιά και δυὸ διορθῶσεις σὲ δοκίμια, πάντα μένου μερικὰ, πὸ δὲν

ζῆρετε πὸς μὲ στενοχωροῦν ἔταν τὰ βλέπω ὕστερα! Και σημειῶστε διὲν δὲν ὑπάρχει πρᾶγμα πὸ νὰ στενοχωρῆ ἕνα συγγραφέα ὅσο τὰ τυπογραφικὰ λάθη. Και τὰ πιδ ἀσημαντα, τὰ θεωρεῖ καταστροφή. Φανταστῆτε τώρα ἔταν εἶναι κι' ἀπὸ ἐκεῖνα πὸ ἀλλοιώνου και καταστρέφου πρᾶγματῆ τὴν ἔννοια...

Και νὰ εἶδῃτε τί πῆγα νὰ πάθω τις προάλλες μ' ἕνα τυπογραφικὸ λάθος στὸ «Παιδικὸ Θέατρο». Κάποιος ἐκεῖ, — στὸ πρῶτο καμμάτι τοῦ Β' τόμου—μιά γριὰ λέει σ' ἕνα παιδί: «Σὺ πὰ ἐσὺ, σκαυταλιάρικο!» Κι' ὁ στοιχειοθέτης μου παρέλειψε τὸ «εἶ». «ὦ, θε μου! τί θὰ γίνεταν ἀν δὲν τῶδεκα; Ποῖος θὰ φανταζόταν, ποῖος θὰ πίστευε πὸς εἶναι λάθος;... Ἐδύτως τὸ εἶδα, πρόσθεσα τὸ «εἶ» στὴ διορθῶση και μάλιστα σημειῶσα: «Προσοχῆ! διορθῶστε το καλά, γιατί χαθῆκαμ ἀν μὴν ἔτσι!»

Αὐτὸ διηγῆθηκα τότε στοὺς φίλους κι' ἡ συνμελία μὲς γιὰ τὰ φαιδρὰ τυπογραφικὰ λάθη τελείωσε μὲ ἀτέλειωτα γέλια...

Σὰς ἀσπάζομαι ΦΑΙΔΩΝ

Ο ΤΖΑΚ

[Μυθοπλαστῆρια ALPHONSE DAUDET, διασκευασμένο γιὰ τὴν «Διάπλασι» ἀπὸ τὸν κ. Γρ. Σενόπουλο.]

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Κατόπι ὁ Δαμπασέντρ, πὸ τὸν παρακάλεσαν πολὺ, ἄφησε τὰ νάξια κι' ἀποφάσισε «νὰ βγάλῃ τῆ νότα τοῦ». Κι' ἀφοῦ τῆ χείραφῃ πρῶτα δυο-τρεις φορές, τὴν πέταξε τέλος τόσο δυνατῆ, τόσο συγκλονιστικῆ, πὸ τὰ τζάμια τοῦ σαλονιοῦ ἐτρίξαν κι' ὁ Μαντού, ἀπὸ τὴν κουζίνα ὅπου ετοίμαζε τὸ πᾶλ, ἀποκρίθηκε ἐνθουσιασμένος μὲ μιά τρομερῆ πολυμικῆ κραυγῆ. Τοῦ ἄρρεσε τόσο ὁ θόρυβος!...

Σημειώθηκαν και μερικὰ καμικὰ ἐπεισόδια. Ἐνῶ, μὲς σὲ μιά μεγάλη σιγῆ, ἕνας ἀλλόκοτος μυθογράφος πὸ εἶχε τὸ θράσος — και τὴν ἀφέλεια, — νὰ διασκευάζῃ τοὺς μῦθους τοῦ Λαφονταίν, ἀπήγγελλε τὸν «Δερβίση», ἐκεῖ, στὸ βάθος τῆ σάλας, ἄρχισαν νὰ συζητοῦν γιὰ τὴ διασκευή ὁ ἀνεψιὸς τοῦ Μπερζέλιου μὲ τὸν ἀνθρωπο πὸ εἶχε διαβάσει Προυντόν. Στὸ τέλος φιλονεικήσαν, βριστήκαν, ἤρθαν και στὰ χέρια. Ὁ Μαντού, πὸ βρέθημε μὲς σὲν καυγά, μὲ πολλὴν κόπο κατόρθωνε νὰ κρατῆ σὲ ἰσορροπία τὸ μεγάλο δίσκο μὲ τὰ «ἐναψικτικὰ» και τὰ λμασμένα «τροπικάνικα» ἐπισημειώθηκαν νάρπαξου κάμποσα ποτήρια λεμονάδα ἢ γκερζέγγ, γιατί ὁ ὑπηρέτης εἶχε διαταγῆ νὰ μὴ τοὺς δώσῃ τὸ παραμικρὸ. Μόνον ἐγκλιαντῆνα τοὺς σερβίρησε κατὰ τὰ μέσα τῆς ἐσπερίδας, τὴν αἰώνια

ἐγκλιαντῆνα τοῦ Χίρς πὸ τὴν ἀηδία-ζαν... Ὡστόσο ὁ Μορονδάλ κι' ἡ κοντέσσα ἐξακολουθοῦσαν τὴν ἰδιαιτέρη ὀμιλία τους. Κι' ὁ Νταρζαντόν πὸ κατὰλαβε πὸς μιλοῦσαν γι' αὐτόν, πῆγε και στάθηκε ἀντικρὸ τους κι' ἄρχισε νὰ λέγῃ κι' αὐτὸς τὰ δικὰ του στοὺς Ρατέδες, μὲ δυνατῆ φωνῆ και ζωντὲς χειρονομίες, γιὰ νὰ τὸν βλέπουν και νὰ τὸν ἀκούνε. Φαινόνταν θυμωμένος. Μὲ ποῖον τὰ εἶχε;

Μὲ κανένα και μ' ἑλους. Ἦταν ἀπὸ τῆ ράτσα τῶν τιχροῶλων και τῶν ἀπογοητευμένων, πὸ τὰ ἔχουν μὲ τὴν κοινωνία, τὰ ἤθη, τὰ γούστα τῆς ἐποχῆς τους, και δὲν ἐξαιροῦν παρὰ μόνον τὸν ἑαυτὸ τους ἀπὸ τὴν γενικῆ κατὰπτωση και διαφθορᾶ.

Εἶχε στριμώξει τὸ μυθογράφο πὸ χαλοῦσε τὸ Λαφονταίν και τοῦ φώναζε:

— Σιωπῆ, σὰς γνωρίζω! Εἰσθε και σὲς ἀπ' αὐτοὺς! Ἐχετε εἶλα τὰ ἐλαττώματα τῶν ποιητῶν τοῦ περασμένου αἰῶνος χωρὶς κανένα τὸν προτέρημα. Εἰσθε τῆς Παρχμῆς!

Κι' ὁ μυθογράφος, — ἕνας εἰρηνικὸς ὑπάλληλος σὲ κάποιο ὀπουργεῖο, — ἔσκυσε τὸ κεφάλι σὰ νὰ τὸ παραδεχόταν.

— Τὶ ἐκἀματε τὰ εἰργνη ἀνθρώπινα αἰσθητήματα; ἐξακολουθήσε ὁ Νταρζαντόν. Πὸ εἶναι τὰ ἔργα σας; Τὶ λένε, τί διδάσκουν αὐτὰ τὰ ἔργα;...

Ἐδῶ ὁ μυθογράφος σήκωσε τὸ κεφάλι:

— Ἄ, μὲ συγχωρήτε!... Ἐπιτρέψτε μου...

Δὲν σὰς ἐπιτρέπω τίποτα φώναζε δυνατότερα ὁ ποιητής. Ἐπιτέλους αὐτὰ δὲν τὰ λέω γιὰ σὰς, τὰ λέω γιὰ εἶπες! Ἦθελα νὰ εἶναι δῶ, νὰ μάκούῃ δλῆ ἡ Γαλλία!... Ἄλλὰ πὸ τὸ ὄραλος κι' ἀν μάκουε; Φωνῆ βοῶντος ἐν τῆ ἐρήμῃ! Δὲν εἶναι πιδ προκοπῆ, οὔτε ἀπὸ τῆ Γαλλία αὐτὴ ἀπὸ τὴν Εὐρώπη! Γι' αὐτὸ κι' ἐγὼ θέλω νὰ φύγω, νὰ πάω στὴν Ἀμερικῆ!

Λίγο λίγο σῶπασαν εἶλα γιὰ νὰκούνε τὸν θυμωμένο ποιητῆ. Κι' ἀπ' ἑλους πὸ προσκετικὰ κι' εὐλαδικὰ τὸν ἀκούγε ἡ Ἰδα. Ὡ, πὸς λυπήθηκα ἔταν ἀκούσε γι' αὐτῆ τὴν αὐτεξορία! Τόσο μακριὰ, στὸν ἄλλον κόσμῃ, στὴν Ἀμερικῆ!... Δὲν ἦταν κρίμα νὰ στερηθῆ ἡ Γαλλία ἕνα ἀνθρώπο πὸ ἔταν ἐβρισκε ἐκδότη, θὰ τὴν εἰδοξάζε;

Ἀκουμπισμένος σὲ μάρμαρο τοῦ τζακιῦ, ὁ Νταρζαντόν ἐξακολουθοῦσε τῆ δημηγορίᾳ του. Στὴν ἄλλη ἀκρῆ, ὀπᾶκωφα τώρα, διακριτικὰ, ἐξακολου-

θοσος ὁ καυγὰς μεταξὺ Μπερζέλιου και Προυντόν. Ὁ Τζᾶκ και δυο-τρία ἀπὸ τὰ μικρότερα «τροπικάνικα» εἶχαν πᾶσι νὰ πλαγιᾶσου. Τέλλα πὸ καθόνταν ἀκόμα, νύσταζαν και χασμουρίονταν φοβερά.

Ἦταν ἀργὰ. Ἡ κυρία κοντέσσα ἔδωσε τὸ σύνθημα. Και σὲ λίγο ἐφυγαν κι' οἱ Ρατέδες, οἱ περισσότεροί πεζοί, ἔλοι ὅμως χαρούμενοι, εὐχαριστήμενοι, κατενθουσιασμένοι ἀπ' ἔσα εἶχαν εἶδῃ και ἀκούσει.

Τὶ ὄρατα γιορτῆ! Και μέσα στὸν γενικὸ ἐνθουσιασμὸ, συμπυλιώθηκαν σὲ

Ὁ Νταρζαντόν σουλασε-ρισε ἀμιλητος και σκαυτικῶς.

ὁρὸμο ὁ Μπερζέλιος κι' ὁ Προυντόν, πὸ πρὸ ὀλλοῦ ἔλεγον πὸς θὰ μονομαχήσου. Ἐτσι τελείωναν πάντα τὰ «ἐπεισόδια» μεταξὺ τῶν Ρατέδων στίς ἐσπερίδες τοῦ Γυμνασίου Μορονδάλ.

Οἱ συνέπειες μὲς φιλολογικῆς ἐσπερίδας.

Τὴν ἄλλη μέρα, ὁ κύριος κι' ἡ κυρία Μορονδάλ ἔλαβαν πρόσκληση ἀπὸ τὴν κυρία Μπα-

ρανοῦ γιὰ τὴν ἐρχομῆ Δευτέρᾳ. Στὸ τέλος, ἕνα μικρὸ «ὑστερόγραφο» τοὺς παρακαλοῦσε νὰ πάρουν μαζί τους και τὸν κ. Νταρζαντόν. Ἄν ἤθελε, μεγάλη τιμῆ κι' ἀχρηστῆ!

— Δὲν ἐρχομαι! φώναζε ὁ ποιητής ἔταν τοῦ τὸ εἶπαν.

— Γιατὶ;

— Γιατὶ βαρεθῆκα τὸν κόσμῃ! Δὲν ἀκοῦτε πὸ θέλω νὰ φύγω κι' ἀπὸ τῆ Γαλλία;

Ὁ Μορονδάλ ἐθῶμωσα: — Τὶ φίλος εἶσαι σὺ; Δὲν ἔννοεῖς λοιπὸν πὸς ἀπὸ θαυμασμὸ σὲ σῆνα, ἡ

κυρία ντὲ-Μπαρρανοῦ, πὸ μ' ἔλ' αὐτὰ εἶναι πὸ τὸ ἔξυπνη και καθὼς-πρέπει κυρία, μπορεῖ νὰ μὲ δανεῖσῃ λεπτὰ νὰ βγάλω τὸ περιοδικὸ μου; Ἔλα, μὴ μου χαλῆς τώρα τῆ δουλειά!

Κι' ὁ Νταρζαντόν, ἀφοῦ τὸν παρακάλεσαν πολὺ, δέχτηκε.

Ἐτσι, τῆ Δευτέρᾳ τὸ βράδυ, ὁ κ. κι' ἡ κυρία Μορονδάλ, ἀφίνοντας τὸ Γυμνάσιον στὴν ἐπίβλεψη τοῦ γιατροῦ Χίρς, πῆγαν σὲ πλουσιότατα τοῦ βουλεβάρτου Ὁσμάν, ὅπου θὰ πῆγαινε σὲ λίγο κι' ὁ Νταρζαντόν.

Τὸ γεῦμα ἦταν στίς ἑπτὰ. Ἄλλὰ ὅς τις ἐπτάμισο, ὁ ποιητής δὲν εἶχε φανῆ.

— Δέτε νὰ μὴν ἔρθῃ; ρωτοῦσε και ξαναρωτοῦσε ἀνήσυχῃ ἡ Ἰδα. Μὴν ἀρρώστησε;... Φαίνεται τόσο νταλικᾶτος!...

Ἐπιτέλους ἔφτασε, φριζαρισμένος και μυρωδάτος, περήφανος πάντα μὰ και λίγο πιδ συγκρατητικῶς, ἀφοῦ καταδέχτηκε νὰ ζητήσῃ και συγγνώμη γιὰ τὴν ἀργοπορία του.

Τὸ μέγαρο τοῦ εἶχε κάνει ἐντύπωση.

Τὸ λούσο ἐκεῖνο τῶν χαλιῶν και τῶν λουλουδιῶν πὸ ἄρχισε ἀπὸ τῆ σκάλα τὸ σαλνι μὲ τὸ γαλάζιο ταβάνι και τὰ χρυσομένα περβά-

ζια τὰ μαθρα ἐπιπλα μὲ τὸ κίτρινο ὄρασμα, — ἔλα κει-μέσα τοῦ φαινόνταν ὄρατα και πλοῦσια.

Ἦστερα, τὸ λαμπροστρωμένο τραπέζι, ἡ ἐπιβλητικῆ ὄψη τῆς Κωνσταντινας και τοῦ Ἀδγουστίνου πὸ σερβίριζαν τόσο ταχυκῆ, ἡ ὀμορφιά κι' ἡ πολυτέλεια τῶν σερβιρίτων πὸ ἔκανε τόσο νόστιμα τὰ κοινότερα φαγιὰ και κρασιά, τὸν καταμάγεψαν. Δὲν φώναζε βέβαια τοὺς θαυμασμοὺς του, σὰν τὸν Μορονδάλ πὸ ἄλλο δὲν ἔκανε παρὰ νὰ κολακεύῃ τὴν κοντέσσα, — μαλάκωσε ὅμως σιγά-σιγά κι' ὁ ἀκατάδεχτος Νταρζαντόν και φάνηκε γελαστός κι' ὀμιλητικὸς ἀρκετὰ...

(Ἀκολουθεῖ)

ΣΩΓΡΑΦΙΕΣ

Εὐλογημένης γῆς γονιῶ, φοιτᾶ πάλιν χαρῆς, Σπυρίδι πατριῶ μου! Στάλας μὲσα ὁ ἀνεπίκοτος καίμος τῆς συμφορᾶς, Ὅσος φορές στῆ θύμησῃ σὲ φέρνει τ' ὄνειρό μου.

Κι' ὄντας ἀργὰ τὸ σούρουπο, τοῦ ὄνειρο κυνηγός, Τὸ μονοπάτι παίρνω, Σύντροφῃ οἱ λόφοι, τὰ βουνά, Βουβὰ ἔβρουν κι' ἔμπρός Στὰ θολομένα μάτια μου, νοσταλγικὰ, σὲ φέρνω... ΝΙΚΟΣ ΤΟΥΤΟΥΝΤΖΑΚΗΣ

